Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 118. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го ЧЕРВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 22, 1985 No. 118. VOL. XCII.

В Нюарку відбулося урочисті висвячення українського місіонаря

Нюарк, Н. Дж. — В суботу, 15-го червня ц.р., тут в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя відбулася рідкісна і зворушлива урочистість, коли в присутності понад 1,500 вірних з Нюарку, Ню Йорку та Коннектикат висвячено в орден Місіонарів Милосердя, українського католицького священика з Канади Браєна Колодійчука.

Почесними гостями цієї релігійної урочистости були Архиєпископ-Митрополит УКЦ в Канаді Максим Германюк і Мати Тереса, яка заснувала цей місіонарський чин для жінок і яка за свою працю одержала в 1979 році нагороду Нобеля.

В жовтні 1984 року Папа Іван Павло II дозволив, щоб поруч із чином Місіонарок Милосердя створити такий самий орден для священиків і вони мають тепер осідок у Ню Йорку та досі вступило до нього чотири священики. Отець Бран Колодійчук є однак першим священиком який є висвячений специфічно для того ордену, який поставив собі за ціль „жити в убожестві та служити убогим". Він зацікавився орденом і працею Мати Тереси, через свою сестру, яка належить до чину Місіонарок Милосердя у Варшаві. Відвідуючи Рим зі своїми батьками в 1977 році, він вперше познайомився з Мати Тересою яка ще тоді сказала йому, „віддати все Ісусові" і саме тому він віддав себе всеціло для того покликання. Спершу він вступив до чину Отців Редомптористів в Канаді і саме це було одною з причин, що його висвячення до ордену Місіонарів Милосердя відбулося в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, якою провадять отці Редомптористи. В останніх двох роках, закінчуючи теологічні студії в Ню Йорку, о. Б. Колодійчук допомагав постійно в парохії в Нюарку і тому ту церкву вибрав на свою торжественну церемонію.

Після висвячення його, яке довершив Архиєпископ М. Германюк, промовляв до присутніх парох церкви о. Михайло Кучмяк, який особливо привітав Мати Тересу, що „символізує служіння Церкви убогим своєю геройською довголітньою працею серед нуждарів та вмираючих на вулиці столиці Індії Калькутти".

Присутнім при висвяченні був також основник чину Місіонарів Милосердя о. Джозеф Ленгфорд, який перейшов до нього і допоміг зорганізувати після окремого дозволу Папи Івана Павла II.

Обширний опис незвичайного свята в церкві св. Івана Хрестителя подала місцева газета „Стар Леджер" з датою 16-го червня, помістивши репортаж пера Моніки Маски враз із світлиною Мати Тереси.

ХОР „ЧАЙКА" ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ТУРНЕ В ЗСА І КАНАДІ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Як уже інформовано один з найкращих українських хорів з Австралії, що зорганізований був ще у 1945 році в Німеччині п.н. „Чайка", приїжджає у місяцях вересні — жовтні ц.р. до ЗСА і Канади, щоб дати ряд концертів по більших скупченнях українців.

Турне хору спонзорує Український Народний Союз.

Цей перший український ансамбль з Австралії відвідає 13 більших міст ЗСА й Канади, а також Союзівку, де відбудеться окремий концерт в четвер, 3-го жовтня ц.р.

Хор „Чайка", в числі 45 осіб під дириґентурою Степана Коріня, прилетить до Чикаго, а звідти буде продовжувати свою подорож автобусом.

У цьому турне разом з хором виступить танцювальний ансамбль „Веселка" із Сіднею, який був заснований в 1965 році, а його мистецьким керівником і хореографом за ввесь час є Наталя Тиравська. Ансамбль, в числі 34 танцюристи, приїде на континент Північної Америки в неповному складі з уваги на фінансові труднощі поїздки такої великої кількости людей.

Хор „Чайка" має у своєму репертуарі народні, історичні та побутові пісні, а його солісти відомі добре в Австралії серед української та чужинецької публіки. Це в першу чергу Галина Корінь, сопрано, композитор пісень і бандуристка, яка в 1978 році заснувала ансамбль бандуристів „Кольорит" і ним досі керує. Вона випустила вже дві платівки зі своїми піснями, яких скомпонувала понад 100, а з чоловічим хором „Чайка" виступає вже довший час як солістка. Поруч із своєю співочою та композиторською кар'єрою Г. Корінь добре відома в українській спільноті також із своєї літературної творчости.

Крім Г. Корінь, солістами у концертах хору „Чайка" на терені Північної Америки будуть Валерій Ботте, баритон, і Ярослав Ліщинський, бас.

Фортепіяновий акомпаньямент є в руках піяністки Галі Кривенко, абсольвентки музичної консерваторії у Франкфурті.

Гості з Австралії запляновували концерти в такому порядку: в п'ятницю, 20-го вересня в Едмонтоні, в суботу, 21-го вересня, у Вінніпезі, в неділю, 22-го вересня, в Міннеаполісі і в середу, 25-го вересня в Чикаго; в суботу, 28-го вересня в Дітройті; в неділю, 29-го вересня у Клівленді. Відтак після короткого відпочинку черговий концерт відбудеться у Філядельфії, в середу, 2-го жовтня; в четвер, 3-го жовтня, на Союзівці; в п'ятницю, 4-го жовтня, в Юніон, Н. Дж., а в суботу, 5-го жовтня, в Ню Йорку. В неділю, 6-го жовтня ц.р., є плянований концерт в Рочестері, в п'ятницю, 11-го жовтня в Торонто, а в неділю 13-го жовтня в Лос Анджелесі, звідкіля ансамблі відлетять до Австралії.

Управа ансамблю надіється, що українська громада прийме їх гостинно та сердечно і запевнить їм перебування, як і повні залі слухачів.



Хор „Чайка".



Солістка Г. Корінь.

ПОКАЗАЛИ ЗАКЛАДНИКІВ НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Бейрут, Ливан. — Терористи-шіїти та їхні спомагачі, які ініціювали і здійснили захоплення американського пасажирського літака повітряної лінії TWA, а тепер тримають у закладі ще понад 40 американських громадян, знову вдаються до хитрощів і психологічної війни проти З'єднаних Стейтів Америки і теперішньої Адміністрації президента Роналда Регена.

У четвер, 20-го червня ц.р., вони влаштували зустріч п'ятьох закладників з представниками засобів масової інформації, зокрема пресою, у близькому до закритого летовища в Бейруті приміщенні. Усі п'ять виступали за чергою перед мікрофоном і запевняли своїх рідних в ЗСА що вони „сильні і здорові", що терористи обходяться з ними добре і висловили бажання якнайскорше злучитися зі своїми родинами. Кожний з них виступав також з коротким апелем до Уряду ЗСА і президента Р. Регена особисто, не вживати військової сили, а радше шляхом переговорів добиватися їхнього звільнення і звільнення понад 700 шіїтів, полонених в Ізраїлі.

Аллин Конвелл з Гюстону, Тексас, виступав як речник цілої групи. Він запевняв присутніх, що всі решта закладники є в доброму фізичному стані і очікують на розв'язку їхнього звільнення.

Три особи з обслуги літака, згідно з останніми інформаціями, все ще перебувають в літаку під „опікою" і охороною озброєних шіїтів. З ними також зустрічалися кореспонденти день раніше, тобто в середу, 19-го червня. Виглядає, що терористам дуже залежало на тому, щоб американська спільнота робила тиск на свій Уряд і не допустила до військової інтервенції не тільки для звільнення закладників, які, при найгірших обставинах згинули б від куль терористів, але для покарання шіїтів взагалі та знищення їхніх терористичних гнізд.

В дусі мирного полагодження справи закладників виступав на пресконференції також другий закладник Томас Куллінс з Бирлінгтону у Вірджінії, кажучи, що закладники не бояться так терористів-шіїтів, які, мовляв, „добре з ними обходяться", як евентуальної військової інтервенції американської, чи навіть заприязненої з Америкою ізраїльської армії.

Вміжачі Швайцарія, Австрія і Швеція запропонували свої послуги у переговорах з шіїтами, хоч, як відомо, Адміністрація Р. Регена у принципі відкидає всякі переговори з терористами і не робить жадного тиску на Ізраїль, щоб він звільнив шіїтів. Інші акти насильства і вбивств, наприклад, в Тріполі, Ливан, Ель Сальвадорі і Франкфурті, Західня Німеччина, виразно вказують на активізацію міжнародного тероризму, вістря якого у великій мірі звернене проти ЗСА.

Фільм „Жнива розпачу" будуть показувати на Союзівці

Джерзі Сити. — Літні гості Союзівки будуть мати виїмково добру нагоду бачити фільм „Жнива розпачу", який у 55-ох хвилинах показує причину та історію Великого голоду в Україні в роках 1932-33. Фільм продукції Українського Дослідчого Комітету Великого голоду за режисурою Славка Новицького і Юрія Луговою, що здобув вже золоту медалю на міжнародному фестивалі документальних фільмів у Гюстоні, Тексас, буде висвітлюватися кожного понеділка вечером у великій залі „Веселки" на Союзівці.

Прем'єра фільму відбудеться в понеділок, 8-го липня 1985 року о год. 8-ій вечора і на неї головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис, та колишній управитель Володимир Квас, запросили ряд представників українських організацій і членів американського політичного світу.

„Жнива розпачу" будуть показувати на Союзівці за домовленням Головного Уряду УНС із згаданим Комітетом в Канаді, який був рушійною силою для продукції фільму і організує його висвітлення в поодиноких містах ЗСА.

Як відомо, на терасі Союзівки в понеділки відбуватимуться, як і в минулих роках, програми познайомлення гостей.

Куди можна складати датки на оборону українського імени

Джерзі Сити. — У заклику Української Американської Координаційної Ради, що був поміщений в дні 13-го червня 1985 року на сторінках „Свободи", було подане лише число конта на яке можна складати датки на оборону українського імени без точної адреси.

Точно це адреса „Самопомочі" в Ню Йорку, яка міститься при 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003, а число конта п. н. „В обороні українського імени" є 11900.

Найменували ще двох членів до Комісії дослідів голоду

Вашінгтон. — З Вашінгтону повідомили, що до Комісії дослідів Великого голоду в Україні, покликаної до життя спеціяльним законом були номіновані ще два законодавці, а саме, сенатор Денніс ДеКонсіні, демократ з Арізони, і Роберт Кестен, республіканець з Висканснн.

Головою цієї Комісії, як відомо, є конґресмен Даніел Майка, демократ з Фльориди.

На конвенції жінок говорили про Україну

Гютстон, Тек. — Тут відбулася в днях 2-го до 9-го червня 1985 року 94-та з черги конвенція Міжнародної генеральної федерації жіночих клюбів, в якій взяли участь також українки.

Конвенцію відкрито великим бенкетом з участю понад 1,000 осіб. На залю внесено стейтові прапори, за якими йшли голови клюбів поодиноких стейтів, після них внесено прапори міжнародних організацій, за якими йшли їхні голови або делегатки. Український прапор, який в поазбучному порядку звичайно вносять останнім, тим разом був першим, за ним йшла делегатка СФУЖО Ірина Куровицька.

Після відспівання гимнів та відчитання молитви конвенцію відкрила голова Міжнародної федерації жіночих клюбів, Джері Вінгар. Головним промовцем бенкету був фільмовий та телевізійний актор Гю О'Браєн, який особливо цікавиться проблемами молоді.

Конвенція проходила кожного дня після точно визначеної програми і дні її були так виповнені, що для вигоди учасниць передавано їм в ранніх годинах щоденні новини зі світу, щоб заощадити час на читання газет.

Першого дня пленарних нарад головним промовцем була дружина віцепрезидента ЗСА Барбара Буш, яка говорила на тему неграмотности, в поборенні якої можуть саме жінки незвичайно багато допомогти як добровільні сили. В часі чергових днів прелеґентами були різні визначні постаті з журналістичного, наукового і економічного світу. Цікаво було відмітити, що усі прелеґенти висловлювалися з глибоким патріотизмом як і цим патріотизмом відзначалася ціла конвенція та її програма.

Четвертого дня конвенції її учасниці були гостями на великому сільськогосподарському т. зв. „ренчі", де приглядалися показам родео та іншим розвагам.

Чергового дня в часі пленарної щоденної сесії представлено всі крайові організації, які брали участь у конвенції, а їхні представниці мали змогу зложити привіт. Від Українського Золотого Хреста зложила

(Закінчення на стор. 3)

Здоровельний стан Я. Шумила дуже погіршився

Піттсбург, Па. — Родина маленького трирічного пацієнта Ярослава Шумила, який, як відомо, перейшов дуже складну операцію перещеплення печінки ще 7-го червня ц.р. повідомляє, що його здоровельний стан дуже погіршився. Організм не прийняв першої печінки і лікарі-хірурги мусіли поспішно пересвести другу операцію в середу, 19-го червня, замінивши непрацюючу печінку іншою.

В п'ятницю вранці, 21-го червня, коли це число „Свободи" йшло вже до друку, Я. Шумило дістав внутрішній вилив крови і його поспішно перевезли на операційний стіл, щоб зупинити кровотечу. При тому вони ствердили, що загальний стан пацієнта погіршився і його доля тепер у Божих руках.

Батьки й інші родичі дякують українській громаді за молитви і співчуття, а також за матеріяльну допомогу. Вони зробили все, що було в їхніх силах, щоб врятувати Я. Шумила, а тому дуже вдячні усім тим людям доброї волі, які допомагають їм у цих заходах.

З'ЇЗД ГОРОДЕНЩИНИ

Торонто. — Тут відбудеться IУ З'їзд колишніх мешканців Городенщини із ЗСА і Канади в днях 29-го і 30-го червня ц.р., в залі при церкві св. Покрови при вул. Оссінґтон Лідс ч. 30. Організаційним комітетом „Городенщини" закликає всіх колишніх громадян Городенщини до участи. Особи, що бажали б взяти участь повинні зголоситись на адресу: Mr. Wasyl Nykyforuk, 35-43 72nd St., Jackson Heights, N. Y., 11372; tel.: (718) 424-0754

У САЛЬВАДОРІ ВБИТО ШІСТЬ АМЕРИКАНЦІВ

Сан Сальвадор. — Комуністичні партизани, одягнені в уніформу вояків сальвадорської армії, під'їхали в середу вечором, 19-го червня, у малому автобусі до кафе в центрі сальвадорської столиці і відкрили вогонь з автоматів. Від куль терористів загинули 13 осіб, у тому чотири американські морські піхотинці, які охороняють амбасаду ЗСА в Сальвадорі, та два цивільні бизнесмени. Американські вояки сиділи в цей час за столиком кафе на вулиці, в цивільній одежі. Марксистські терористи зразу зникли і затримати їх не вдалося.

Речник амбасади ЗСА сказав журналістам: „Можливо, терористи не ставили собі за мету вбити саме американців. Вони вибрали кафе навгадь". Серед вбитих є також два ґватемальці і п'ять громадян Сальвадору.

Це перша за багато місяців терористична акція марксистських партизанів у столиці Сальвадору.

Молода співачка відкриває сезон на Союзівці

Джерзі Сити, Н.Дж. (О. К.). — У редакцію „Свободи" загостила молода співачка Ліда Гаврилюк, щоб поінформувати, що вона відкриває цим разом 32-ий літній сезон на Союзівці своїм виступом у суботу 6-го липня ц.р., разом з музикантом Олесем Кузишином і танцювальною групою „Громовиця" та оркестрою „Іскра".

Ліда Гаврилюк, сусід „Свободи" від наймолодших років, як мешканець Джерзі Сити, є добре відома на Союзівці із своїх співочих виступів в минулих роках, точніше від 1981 року. Тим разом вона буде співати при акомпаньяменті О. Кузишина пісні сучасних українських композиторів, в першу чергу улюбленого всіми Володимира Івасюка.

У розмові з молодою співачкою довідуємося, що вона розпочала співати маючи 14 років життя і брала активно лекції співу 8 років, а тепер її учителем є Тома Гриньків. Хоча захоплена музикою і закінчила її студії на університеті в Ратгерсі побачила, що важко пробиватись скрізь життя серед так широкої конкуренції на мистецькому полі. Тому вона рішила, як розказує нам, залишити спів далі як своє побічне зайняття, а на життя заробляти в ділянці господарській — купівлі товарів для великих американських крамниць.

І так Ліда старається з'єднати у своєму житті приємне з необхідним. Поруч кон-



Ліда Гаврилюк в редакції „Свобода".

(Закінчення на стор. 3)

В СВІТІ

НЕВІДОМИЙ ВБИВНИК-терорист вистрілами з автоматичної пістолі вбив лідера урядової Конґресової партії в Індії Нета Накіммудіна. Поліція і працівники державної служби безпеки розшукують тепер за вбивником. Деякі дипломати в Ню Делі думають, що це вбивство може стати початком заздалегідь запляноване терору проти провідних членів урядової партії.

МІЖНАРОДНА СПІЛКА соціялістичних партій Европи, до якої належать некомуністичні ліві партії, зокрема соціялістичні, соціял-демократичні й інші, відкинула більшістю голосів можливість підтримки для стратегічної оборонної ініціятиви президента Роналда Регена і звернулась із закликом до держав світу не брати участи у цьому проєкті. Соціялістичний Інтернаціонал вважає за потрібне перестерегти світ перед черговим „небезпечним експериментом", тим разом у стратосфері, який може спровокувати конфлікт між великодержавами. Деякі европейські коментатори кажуть, що різниці у становищі Москви і соціялістичного інтернаціоналу немає.

БРАЗИЛІЙСЬКІ ЧИННИКИ, зокрема шеф поліції в Сан Павльо Ромео Тума, який має добру репутацію у розв'язці багатьох дуже складних кримінальних справ заявили, що всі особи відповідальні за розкриття таємниці смерти д-ра Йозефа Менгеле, воєнного злочинця, який в гітлерівському концтаборі Авшвіц був спричинником смертей багатьох тисяч в'язнів, погоджуються в тому, що знайдені залишки, зокрема кості з тіла Менгеле вказують на те, що він дійсно втопився в 1979 році. Остаточні підсумки дослідів будуть опубліковані в кінці цього, або на початку наступного тижня, — заявив Тума.

РЕЧНИК ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКОГО уряду заявив кореспондентам, що з усіх 108 американських ракет середнього засягу Першінґ-2, досі в Німеччині заінстальовано 54 ракети. Заінстальовано також певну кількість крилатих ракет. Ракети Першінґ-2 мають бути приміщені також в Італії, Голляндії, Бельгії і Великобританії.

В АМЕРИЦІ

ЕКСПЕРИМЕНТ ЛЕЙЗЕРА у космічному кораблі, який є в орбіті, не вдався тому, що компютори того корабля передали злі інформації. Замість подати залозі корабля інструкції в стопах, вони передали їх в навіґаційних милях. Ця проба була першим кроком нової програми президента Регена.

СЕНАТ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК переголосував 35 голосами проти 22 підтримати законопроєкт підвищення границі віку для продажу алькоголю до 21 років. Пропозиція чекає вже тепер лише на підпис губернатора і увійде у життя в грудні цього року. Тим законом стейт Ню Йорк долучиться до інших стейтів східнього побережжя ЗСА.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ суд вирішив, що підприємства можуть пересувати працю з юнійних на неюнійних працівників коли це зменшує кошти, хіба що в контракті виразно зазначено, що така зміна не є дозволена. Це рішення зменшує важливість і натиск юній на поодинокі підприємства.

УПРАВЛІННЯ ПАСАЖИРСЬКОЮ транспортацією в Ню Йорку та околиці втратило через фальшиве провадження фінансових книг біля 100 мільйонів долярів на користь міста Ню Йорку, стейту та Федерального уряду. Через різні помилки в рахунках треба буде погодитися з тим, що ті гроші вже пропавші і управління транспортацією не зможе з них скористати для поправи автобусів чи залізниць.

ВИЯВИЛОСЬ, ЩО ДЖАН Вокер II зустрічався з совєтськими агентами бодай 15 разів впродовж вісьмох років, згідно з документами, які видало Федеральне Бюро Інвестиґації. Документи твердять, що Дж. Вокер, якого обвинувачено в формуванні шпигунського кола бодай 20 років тому, подорожував до Відня і Манілі в рамках своїх шпигунських дій.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ проголосила дозвіл на продукцію нервового газу, відкидаючи 16-річний мораторіюм. Палата Репрезентантів мала великі труднощі з Білим Домом, який хотів викреслити з нового бюджету 124,5 мільйона дол. призначених Комісією збройних сил на виріб нової хемічної зброї. Цей внесок був відкинений Палатою Репрезентантів.

АМЕРИКАНСЬКА КАТОЛИЦЬКА Церква є порушена великим скандалом, в якому вперше католицький священик, який був капеляном Бой скавтів та провадив дім для хлопців, стоїть перед оскарженням, що він сексуально знущався над 37 своїми вихованками. Священик є тепер в психіятричній клініці, але існує можливість, що він буде в судовій розправі засуджений за свій вчинок.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ще про Гарвардський Проєкт

Як тільки у 1973 році завершилася успіхом акція гурту молодих ентузіястів під проводом Степана Химича і створено Український Науковий Інститут при Гарвардському університеті в Кеймбриджі, Массачуссетс, — поведено проти того Гарвардського українського наукового центру в деяких газетах завзяту кампанію. Замість радіти отим осягом одним із нечислиних найбільших, що їх має українське вільне поселення в діяспорі, обезцінювано той осяг й атаковано персонально співтворця того наукового центру і його першого директора професора Омеляна Пріцака. Так і вичувалось в отих атаках: „Чому він, а не я?!" Негарно. До речі: на найпершому місці осягів української вільної громади стоїть безперечно видання спершу тритомової статтейної і після того вже 9-титомової гаслової Енциклопедії Українознавства. І замість величатися тим подивугідним ділом, без якого большевики не видали б були своєї „Української Радянської Енциклопедії" (УРЕ), хоч як забріханої і пофальшованої, — замість прославляти цей наш спільний осяг, бо створений виключно рідними грошовими пожертвами і жертвенною працею вільних українських науковців, частина української преси атакувала й далі атакує цю нашу Енциклопедію, не погодившись буквально з двома гаслами, — які дійсно контроверсійні і можуть не подобатися. Але само діло — величаве, подивугідне і приносить честь українській вільній громаді.

Те саме з Українським Науковим Інститутом при Гарвардському університеті. Кампанія проти нього і всього того, що виходить з УНІ, не припинюється. В останньому часі поширилась на так званий Гарвардський Проєкт, що його проголосив проф. Омелян Пріцак. Цей Проєкт, надрукований на сторінках „Свободи", стосується перевидання українською і англійською мовами всієї літератури, яка появилася церковно-слов'янською мовою до часу появи „Енеїди" Котляревського 1798 року. У статті проф. О. Пріцака є місця, які можуть породжувати сумніви чи навіть застереження, як ось, наприклад, його погляд на справу української національної назви, або погляд на причини, чому саме Володимир Великий прийняв тому близько тисяча років християнство з Византії. Але дискусія і ведена академічним способом полеміка на ці і подібні їм теми не має нічого спільного з самими згаданим проєктом, який треба подивляти за його широчінь і розмах. Нашу літературу, як її проф. Пріцак назвав „досекулярною творчістю". Москва привласнила собі, як літературу свою, російську. Ані чужинецький світ, ані наш власний український світ не знає її, чи пак знає тільки дуже мало і поверховно, за вийнятком фахівців, істориків чи літературознавців. Ідея перевидати ті твори і спопуляризувати — оригінальна і конструктивна. Чому не пробувати здійснити її, тим паче, що й сам проєктодавець, проф. О. Пріцак, признав зразу, що це велике і дуже трудне завдання, що його ледве чи можна буде осягнути тільки одному сучасному поколінню. Загал українських людей інстинктовно лине до конструктивізму. Він відкидає, так би мовити „принциповий неґативізм", який заперечує речі конструктивні і б'є по їхніх внескодавцях, користуючись дуже особистими і дуже негарними арґументами. Це цікаве явище, що деякі наші українські вчені, високоосвічені професори університетів, не розуміють що не лицює переплутувати речеву дискусію з персональними атаками, бо коли роблять таке, то самі собі приносять шкоду.

Такі закиди і такі арґументи не мають нічогісько спільного з великим ділом якнайбільш гідного відзначення 1000-ліття Хрищення України. Читаємо, що краще було би поставити у Вашінґтоні пам'ятник Володимирові Великому. Було би чудово, як би пишався такий пам'ятник у столиці Америки. Але можна сумніватися, чи сам факт такого пам'ятника переконав би всіх американців, що теорія триєдиної нації фальшива і що Володимир Великий не був, — як твердить російська історіософія — руським — чи пак „русским" князем. Частиною історії Росії, а не України. Проф. Пріцак каже правду, що видання всієї тієї нашої давньої літератури включно зі „Словом о полку Ігореві", „Історією Русів" та Завіщанням Володимира Мономаха це було б велике культурно-наукове і національне діло. Не валити його і не опоганювати ще поки почалася праця, а сприяти і бажати успіху в реалізації.

Іван Гвать

ГОЛОС ПРАВОСЛАВНОЇ МОСКВИ НА ВУЛИЦІ „КРАМНИЧОК СУМНІВНОЇ РЕПУТАЦІЇ"

(Інтерв'ю митрополита Філарета в комуністичній газеті „ль'Уніта")

II

Треба сказати, що погляди (твердження?) митрополита Філарета збігаються з офіційною думкою Москви, яку, кілька днів після повернення Папи Івана Павла II з цьогорічної поїздки в країнах Латинської Америки, представила режимна газета „Известия".

Патріярший екзарх Російської православної церкви на країни Західньої Европи, митрополит Менський Філарет, в інтерв'ю в італійській комуністичній газеті порушив питання екуменічного діялогу між Католицькою Церквою та Російською православною Церквою. Цей діялог, — казав Філарет, — успішно розвивався під час понтифікату Папи Івана XXIII, Павла УІ, Івана І (він був Папою 33 дні, в його руках, під час авдієнції помер попередник Філарета — Нікодим). Митрополит Філарет дав зрозуміти, що протягом останніх років екомунічний діялог зачався. Ясно, Філарет має на увазі понтифікат Папи Івана Павла II. Представник московської патріярхії сказав:

„Треба сказати, що тепер заіснувала ціла низка причин, які не сприяють поглибленню нашого діялогу. Серед тих причин важливою є тверде бажання керівників Римсько-католицької церкви трактувати уніятські спільноти' як засіб для відновлення єдности з православними помісними Церквами. Аналогічні ідеї ми рішуче відкинули вже раніше".

Інтерв'ю митрополита Філарета опубліковано в італійській комуністичній газеті три тижні після зустрічі міністра закордонних справ Совєтського Союзу з Папою Іваном Павлом II. І хоча про зміст розмови Ґромика з Папою (тривала майже дві години) не опубліковано „ясного змісту" комюніке, згідно з інформаціями деяких західніх газет, Папа Іван Павло II в цій розмові порушив і проблему католиків у СССР, в тому числі і трагічну долю Української Католицької Церкви.

Стоїть поза сумнівом, що представники червоної влади і патріярхія Російської православної Церкви в Москві-Загорську під цю пору дуже занепокоєні. Причина цього — небувале відродження і активізація віруючих Української Католицької Церкви на Україні, яку загнав (не знищив!) у підпілля Сталін. Поява „Хроніки Католицької Церкви на Україні", відгуки про неї в західній пресі, голосні протести українців на поселеннях — це все значною мірою посилює чутливість громадської опінії на Заході відносно релігійних переслідувань в Україні. А чутливости західньої опінії Москва не любить, навіть з нею не рахується

В „країні рад" невдоволення. Ось який „дивний" збіг обставин: в січні цього року російський атеїстичний журнал „Наука и религия" устами функціонера комсомольців Львівської области А. Бабійчука обурився, що в Україні піднялися голоси „навіть вимоги відновити діяльність" Української Католицької Церкви. Очевидно, для режимового вислужника — це щось нечуване! Це ж не до подумання: мати відвагу домагатися відновлення УКЦ в Україні. Бабійчук, мабуть, переконаний, що такі речі здібні робити тільки „хворі люди". Тому, як довідуємося з „Хроніки Католицької Церкви на Україні", так багато віруючих УКЦ запроторено до „психушок".

Та ось, що цікаво: комуністичному функціонерові у Львові притакує представник Російської православної церкви у Львові, архиєпископ Львівський і Тернопільський Никодим. В інтерв'ю в київському радіо (для слухачів за кордоном) Никодим (3-го березня ц.р.) сказав: „Жадного паростка уніяцтва у нас немає" і з притиском додав: „і бути не може".

Сказано так, сливе, московська патріярхія рішає про те яка українцям потрібна Церква і якою мовою вони в ній повинні молитися. Українцям на своїй рідній землі „не належить" (думає Никодим) ані Українська Автокефальна Православна Церква, ані Українська Католицька Церква, бо їх буде „спасати" тільки церква російська, ця, що вислуговується перед атеїстичним і тоталітарним режимом червоної Москви.

Черговий раз переконуємося, що коли мова про Українську Католицьку Церкву, між комуністичними функціонерами і функціонерами московської патріярхії панує ...згода!

На сторінках італійської комуністичної газети, з „вулиці крамничок сумнівної репутації" митрополит Філарет, „міністр закордонних справ" московської патріярхії, ще раз хотів крикнути, щоб почули у Ватикані: про українських католиків Москва говорити не буде, бо не хоче...

Заява митрополита Менського посередньо підтверджує, що Папа Іван Павло II в розмові з Ґромиком порушив справу УКЦ в Україні. Виглядає, що Ґромико вважав за потрібне устами представника московської патріярхії ствердити те, чого він, може, не хотів

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про зло, що часом виходить на добре

Наша українська словесність така багата, що, здається, знаходить пояснення чи приповідку на кожну життьову ситуацію. Шкода, що ми її щораз більше забуваємо, або не вчимо її наше молодше покоління, що не мало ніколи змоги її пізнати на своїй землі, де вона була жива та більше зрозуміла.

Але ми, старші, ще досі не раз відкликаємося до народних висловів чи приказок, „як колись", та дивно нам, коли наші молодші члени родини їх аналізують, зачувши в нашому голосі повне переконання, що та чи інша приказка відповідає дійсности.

Ось так недавно нам поставили питання, над яким досі ми ніколи не застановлялися, а саме чому ми кажемо, що „немає нічого злого, щоб не вийшло на добре"? І зараз після того посипались з їхніх уст приклади, коли сталося те чи інше погане та нікому воно не вийшло на добре.

Тому ми стаємо обережніші користуючись приповідками, і це стало причиною, що у сьогоднішній суботній „розмові" з читачами ми вставили вже слово „часом".

Сьогодні пишучи про зло, що часом виходить на добре, маємо на думці дуже болючу та контроверсійну проблему в українській спільноті — мішаних подруж.

Нікому не є таємницею, що їх у нашій спільноті щораз більше та немає надії, щоб число їх меншало. І коли ми в минулих роках безапеляційно були проти таких випадків, подаючи слушний арґумент, що звичайно, такі подружжя, а зокрема їх діти, є пропащі для української спільноти, так тепер маємо вже приклади, що це не мусить бути доконче правилом.

В останньому часі саме життя і події дали нам докази, що є випадки коли ми не лише не тратимо родини для української спільноти, але ще здобуваємо для неї нових членів і приятелів. Це зокрема трапляється у подружжях, у яких дружина є українкою. Чи українки сильніші індивідуальності, чи вміють розпалити палкішу любов, важко з віддалі сказати, але завдяки молодим українкам ми здобули не одного прихильника іншої національности, який став речником і оборонцем українців на міжнародному форумі.

До такого переконання дійшли ми у розмові з молодим українським активістом, обмінюючись враженнями із вдалої недавньої імпрези, що її влаштовано у Вашінґтоні для американських сенаторів і членів Палати Репрезентантів.

Він саме підкреслив те, що і ми бачили, яку важливу ролю в успіху імпрези відограли дві молоді українки одружені із чужинцями. Те саме переконав нас недавній репортаж на сторінках „Свободи" про німецького науковця, який ради своєї української дружини став великим прихильником української справи. І таке можна було подумати, слухаючи доповіді американського історика, що став одним із найкращих знавців трагедії Великого голоду в Україні.

Правда, цих кілька випадків, що їх ми навели — це лише виїмки, які не можна пропаґувати і ставити за приклад, але вони все ж дають можливість доказувати, що таки „немає зла, щоб часоме не вийшло на добре".

О—КА

Д-р Кость Церкевич

ПІОНЕРСЬКА БІБЛІОГРАФІЧНА ПРАЦЯ

Максим Бойко, „Українська бібліографія за кордоном, 1922—1982, — Блумінґтон, Інд., видано засобами Марії Кротюк, 1985, 180 ст.

Знову відгорнено поважну скибу в українській діяспорі з ділянки документації друків поза межами батьківщини. Дотепер у нас було декілька статтей на цю тему, але спроби ширшого огляду ніхто не піднявся. На рідних землях І.І. Корнєйчик опублікував у Києві, 1971 року „Історія української бібліографії: дожовтневий період (Нариси)". Як на тамошні умовини, праця написана з великою увагою до української культури, але для 50 мільйонів України, видано всього тільки 2,700 примірників, що не покриє потреби всіх бібліотек, не кажучи вже про індивідуальне набуття. Закордон дісталося дуже мало примірників.

Ще до часу виникнення самостійної бібліографічної документації чужі подорожники, відвідувачі наших земель, дипломати, хронікарі та історики записали чимало подій на Україні. Головніша праця з них — це В. Січинського, англійською мовою „Юкрейн ін форейн коментс"... (Ню Йорк, 1953). Ці дослідження є в розділі „Описова література України УІ-ХХ ст.".

Але ще перед 1922 роком були опубліковані бібліографічні списки за кордоном, вони виділені окремо як „Закордонна бібліографія до 1921 р.". Це були бібліографії свідоміших представників культури, таких праць не було більше півсотні, а згадана тут публікація віднотовує 31 назву.

Ця праця реєструє бібліографічні списки лише за кордоном, уважаючи Росію також чужиною, а друковані в ній книгозаписи як закордонні твори.

У черговому розділі автор подає основні дані про свідому організацію бібліографічної діяльности за кордоном першою еміґрацією на Чехо-Словаччині, що починається квартальником „Книголюб", ч. 1, Прага, 1927. Але насправді, праця почалася значно раніше, мабуть, від „Бібліографічного відділу" в періодичному виданні „Українська Рілля", ч. 1, Варшава, 1922 рік, до якого матеріяли був приготовив інж. Лев Биковський, колишній бібліотекар Української Бібліотеки України в Києві за часу визвольних змагань. Цей скромний відділ згодом розвинувся у періодичний журнал „Українське Книгознавство".

У названій праці цінний розділ „Творчі сили української бібліографії", складений на основі особистих відповідей на запитник і оголошення у „Свободі" ч. 113, 1984, п. з. „Бібліографія української бібліографії, 1920-1980". У цьому списку видніють такі імена як: Л. Бачинський, Л. Биковський, М. Бойко, М. Боровик, св. п. Роман Верес, О. Войценко, С.К. Горак, С. Кікта, О. Малицький, М. Марунчак, Галина Миронюк, П. Одарченко, С. Радіон, Я. Б. Рудницький, О. Соколишин, О.М. Тишовницький і Л. Шанковський. Усіх, що не повідомили про себе і тих що немає між живими поміщено до чергового розділу „Зібрані праці з різних видань". У цьому першими є кириличні, а коли автор має англомовні твори їх переноситься також сюди й імена авторів ідуть за альфабетом, а їх випрацювання — хронологічно. Цей розділ ділиться також на чужомовний, складений також за латинським альфабетом. Доцільним буде зауважити, українську бібліографію бібліографій за кордоном майже по рівній частині творів із рідно — та чужомовних. Це водночас вказує на посилену інформацію наших співжителів.

Розділ „Асоціяції бібліографічної роботи" називає тільки п'ять організацій і установ на висланий запитник до 12-ти. Мова тут не про книгозбереження, а свідомо пляновану бібліографічну діяльність.

Багато українікм реєструють каталоги великих бібліотек міжнародного та світового засягу, — названо п'ять таких каталогів, включно з Публічною бібліотекою у Ню Йорку, що має окремий каталог „Славістики". На першім місці Конґресова бібліотека у Вашінґтоні. Внутрішні „Книгарські і видавничі каталоги" названо тільки 12, а їх повинно бути сотні. Ці матеріяли рідко-де зберігають.

Надзвичайно вимовний розділ, переважно англійською мовою п.з. „Україніка і славіка взагалі у більших книгозбереженнях". З приватного листа автора довідуємося, що на висланих запрошень 60 відповіли 31, про 21 подано давніші дані, виказано всіх 52 книгозбірень україніки. Цей розділ цікавий тим, що в ньому подано звіти в ориґіналах. Їх складали бібліотекарі, бібліографи, а навіть декани більших університетських бібліотек.

Передруковано з дозволу видавців перше повне гасло англійською мовою д-ра Б. Винара „Ukrainian Bibliography" в престижевому виданні „Encyklopedia of Lib-

(Закінчення на стор. 3)

Іван Я. Хамуляк

Панель, якого скоро не можна забути...

„Саме на нас паде відповідальність перед майбутніми поколіннями, які можливо колись нас запитають: де ми були і що зробили, щоб цій кризі протиставитися", — сказала голова 86-го Відділу Союзу Українок Америки Ольга Гнатейко, відкриваючи панель на тему „Знеславлення українського імени", який відбувся в Ірвінґтоні і про який такий точний і змістовний репортаж подала Любов Коленська („Свобода" 18-го травня 1985 року).

Панелісти, знані наші громадські активісти молодших поколінь, порушили ряд проблем, які заторкають українську громаду не лише в ЗСА, але і в Канаді й інших країнах нашого поселення. Авторові цих рядків дві із цих проблем видаються вартими нашої особливої уваги: перша, це ствердження д-ра Богдана Витвицького, що якщо ми не заперечимо закидам про співучасть українців у нацистських злочинах під час Другої світової війни і якщо з таким тавром нам прийдеться жити, тоді ми можемо дійти до того, що наші сини, внуки і дальші покоління, — щоб заховатися перед тими оскарженнями, можуть поволі не хотіти ідентифікувати себе із українськими громадами, а це в історичній перспективі може мати жахливі наслідки для нашої громади. Панеліст сказав, що ми це напевно зуміємо зробити. Для оборони того доброго імени, зокрема повинно

(Закінчення на стор. 4)

О. мит. Зенон Злочовський
мгр Богдан Лисяк

П'ЯТДЕСЯТ РОКІВ ТОМУ...

Оцих якраз 50 років тому напевно злучились в події, які опісля мали поважніше значіння і для більшого гуртка людей, а може і країн, чим та, що про неї будемо говорити.

Цими рядками хочемо згадати радше скромну подію, яка торкалась малої, молодої громади, тобто іспиту зрілости, т. зв. матури, в невеликому тоді, 12-тисячному, галицькому, повітовому місті Рава Руська. Це місто лежить на північний захід від Львова у Львівсько-Томашівському Узгір'ї, де перехрещувались у передвоєнній Польщі залізничні шляхи: Львів-Варшава (через Рейовець), та Ярослав-Сокаль. Воно лежить у смузі т. зв. лінії Керзона, зараз по совєтському боці та польсько-совєтському кордоні.

З уваги на торгівлю місто мало жидівський характер, а з огляду на державних урядовців і військо — польський. Українці були у самому місті меншістю, натомість повіт з 120,000 населення був український, як це було в більшості галицьких міст.

Чотирнадцять кілометрів на південний схід від Рави Руської, при шляху Львів-Варшава, є село Кам'янка Нова, що в ньому, я — Зенон Злочовський родився, а в часі гімназійної науки мешкав у Раві зразу на станціях, поки батьки не збудували тут своєї хати.

Дев'ятнадцять кілометрів на північ від Рави, в напрямі Белза-Сокаля, є містечко Угнів, звідки я — Богдан Лисяк щоденно доїздив залізницею до Рави Руської.

Будемо тут говорити про матуру, старого типу, восьмиклясової, гуманістичної, державної, польської гімназії, на весні 1935 року. Кілька років, опісля, в Польщі була реформа шкільництва, та тоді постали гімназії і ліцеї. Матура, як багато читачів пам'ятає, це був майже найважливіший іспит у житті молодої людини, бо давав він їй у руки атестат зрілости і вступ до вищих шкіл. Тому був він такий грізний та спричинював велику „трему".

У нашій, восьмій клясі (а був лише один відділ), до матури т. зв. абітурієнтів було допущено 25 осіб, втім 11 українців, стільки саме поляків, та три жиди. Були чотири дівчини, втім 2 жидівки. Матуру здало 22 особи. Тому, що це була наша, тобто учнів матура, даємо першенство матуристам, а опісля будемо говорити про наших учителів, званих тоді професорами.

Із моїх друзів-матуристів, поляків, я — Богдан не зустрічав нікого і нічого про них не знаю. Зустрів я лише одну товаришку жидівку, яка щасливо пережила і мешкала у Варшаві. Зустріч мала місце в 60-их роках, завдяки моєму співавторові, побратимові-матуристові, о. митратові Зенонові Злочовському, що дав мені її телефон. Ми обидва жили тоді в Польщі. Зустріч була приємна, хоч ми обоє, моя товаришка і я дуже змінились фізично і психічно, стали багатші у досвіді війни і взагалі в житті. З 11 матуристів, українців, тепер залишилось в живих сім осіб. З того три особи живе в ЗСА, дві в Канаді і дві у Польщі. Св. п. Василь Іваник, який, як уродженець Америки, перед війною виїхав сюди, згинув у рядах американської армії, під кінець Другої світової війни на европейському фронті. Володимир Прийма, син шанованого в Раві Руській судді, розстався з життям в трагічних обставинах, в Галичині, за совєтської влади у 1940/41 роках. Василь Артишко помер перед війною в наслідок недуги, а четвертий наш колега — Юліян Крупа, помер нещодавно в Україні. З тої 11-ки сім покінчили вищі студії, з того два є священиками — о. митрат Зенон Злочовський і о. Мирослав Олешко.

Матуральну світлину т.зв. табльо зберегла мені — Богданові — У воєнній заверюсі, моя покійна, предобра мама і тому, дивлячись на цю світлину, читаю як з книжки історію моїх середньошкільних літ. При цій нагоді годиться згадати, що тло до цього табльо малював наш старший побратим Євген Божик, талановитий маляр, співак, музика, одним словом мистець. Він був у повоєнній Польщі сценографом для фільму в Лодзі, а відтак професором Академії Мистецтв у Кракові, де помер два роки тому. Його рідний брат Володимир, це знаний тенор і диригент хорів, нині живе у Каліфорнії, а його сестра Іванна, заміжня Осідач, живе у Філядельфії.

З 50-річної перспективи, можемо сказати, що наші друзі-матуристи, це були здібні вартісні одиниці, виховані на здорових, християнських та патріотичних засадах та свідомі українці. Ми згадали, що, залишилися добрими християнами і такими ж українцями, бо в основу нашого виховання покладено християнські, та національні чесноти. В тому була велика заслуга нашого катехита, о. Осипа Лещука, католицького письменника, та діяча в Галичині. Він своїм розумним підходом мав великий вплив на нас і ми, його не боячись, шанували і старались наслідувати. Збір професорів, з директором на чолі, на матуральній знімці, представляє 12 осіб, втім чотирьох укранців і про них хочемо теж дещо сказати. З учителів поляків, чи жидів (їх було два), поза директором Юзефом Схабовським, що хоч був суворий і вимагаючий, політичних поглядів „ендек" (народова демократія), але був справедливий у відношенні до усіх національностей, так учнів, як і учителів; інші учителі не мали на нас майже ніякого впливу, не лише тому, що не були українцями, але теж не зуміли знайти для себе респекту і у наших товаришів поляків, чи жидів, бо були дуже пересічними людьми. Тепло натомість згадуємо професорів — від латини Миколу Сергія Федюка, та математики і фізики Івана Стражника — випускника української коломийської гімназії. Він був нашим господарем кляси. Володимир Бойко, тернопільський уродженець та абсольвент української тернопільської гімназії, вчив нас української мови, в офіційній номенклятурі, та проводив шкільний хор. Два перші — Федюк і Стражник, хоч у кліматі польської державної школи, не багато могли вдіяти, як українці, але своєю справедливою і людяною поведінкою, у відношенні до всіх, заслужили на назву добрих педагогів і порядних людей. Стражник мав велике почуття доброго дотепу, а Федюк, як учні дуже пустували, клав руку на серце, та з досадою говорив: „Хлопці, ви гуляйте, я з вами гуляти не буду".

Наша письменна матура почалась 13-го травня, 50 років тому; це був наступний день після смерті маршала Юзефа Пілсудського, голови польської держави, відхід якого може і мав деякий вплив на дальшу долю Східньої Европи. Усну матуру ми оба склали ще й з іншими друзями 4-го червня 1935 року.

Цей, короткий спогад з-перед півсторіччя присвячуємо, як нев'янучий вінок в першій мірі нашим покійним побратимам та професорам, а також як пригадку для живих товаришів і тих, які пам'ятають ці часи і знають ці обставини.

Караються, мучаться, але не каються

„Якщо я був би останнім українцем на світі, я і тоді боровся б за Україну".

Л. Лук'яненко

Стають до лав нові борці за правду



Мирослав Маринович

Мирослав Маринович народився 4-го січня 1949 року в Дрогобичі в Західній Україні. Одружений з Раїсою Сергійчук, має дочку Мирославу. Закінчив Львівський політехнічний інститут і став інженером. Працював за професією в Києві, а згодом був перекладачем.

Належав до співосновників Української ґрупи сприяння Гельсінкській угоді. Його підпис є на кількох меморандумах, зверненнях та листах до компетентних совєтських і міжнародних чинників.

У Меморандумі ч. 1 Українська Гельсінкська група у 1976 році писала: „Український народ, котрий протягом багатьох століть не зазнав голоду, у 1933 році втратив понад 6 мільйонів чоловік, які загинули від голодової смерти. Це був всенародний голод, штучно створений органами влади. Хліб відбирали до останнього зерна... Якщо до цього додамо мільйони розкуркулених, котрих цілими родинами висилали на Сибір, де вони помирали, то лише за якихось три роки (1930-1933) ми нарахуємо не менше десяти мільйонів цілком свідомо винищених українців. Четверта частина українського населення! А ще був 1937 рік, коли українських в'язнів розстрілювали сотнями тисяч. Ще була війна з Німеччиною, котра також винищила не менше 7-8 мільйонів українців. А після неї почалася інша війна — винищення Української Повстанської Армії, котра підняла зброю проти Гітлера і не склала її тоді, коли зажадав цього Сталін...".

23 квітня 1977 року М. Мириновича заарештували в Києві під закидом антирадянської аґітації за ст. 62 КК УССР. Йому приписали виготовлювання та поширення документів Української Гельсінкської групи. Слідство тривало 11 місяців. Судив його київський обласний суд у Василькові. На суді свідчили в його обороні О. Бердник, Н. Світлична, сестра і дружина, а також було зачитано зізнання недужого Б. Антоненка-Давидовича. Незважаючи на те, Мариновича засудили на 7 років табору суворого режиму і 5 років заслання. Покарання відбував у таборі ч. 36 у Пермській області.

Група політв'язнів з Мариновичем написала заяви в різні совєтські установи, протестуючи проти життєвих умов у таборі, брала участь у декаді змагань поневолених народів за незалежність. Згодом часто проголошувала голодівки.

Маринович брав участь у боротьбі за право жити окремо від кримінальних в'язнів. Майже не було дня, щоб політв'язні не мали непорозумінь з начальством. Так проминув 1980 і 1981 роки. У 1982 році Мариновича допитували в справі М. Гориня.

Разом з іншими був покараний на 15 днів ШІЗО за відзначення Великодня і прочитання молитви. Співробітник КҐБ Черепанов погрожував, що вб'є Мариновича. Він включався у численні акції в справі жахливої медичної обслуги в'язнів.

Разом з іншими в'язнями писав листи до державного секретаря ЗСА Джорджа Шулца і президента Рональда Реґена, щоб було створено міжнародну комісію для інспекції совєтських політв'язнів.

Після арешту Мариновича члени Української Гельсінкської групи, які ще були на волі, постійно ставали в його обороні перед міжнародними установами.

З приводу арешту М. Руденка і О. Тихого, М. Маринович підписав збірний відкритий лист урядам країн, які підписали Гельсінкські угоди, в якому, між іншим, написано: „Ми проголошуємо S.O.S. (спасайте наші душі!) з глибин соціяльного інферна, з пекла беззаконня, якого ще не знала історія. Справа не в маштабах насильства і не в методах — ми знали більш жорстокі методи Сталіна і Берії. Справа в тому, що ми наблизилися до деґрадації людської душі, коли пропадає віра в слово, закон, честь, розум і любов. Світ стає великою пустелею, і серед цієї пустелі чути лише гарчання шакалів і гадів".

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Тріюмфальне закінчення турне Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Чикаґо



Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка в Чикаґо, дириґент В. Колесник. Перший ряд (зліва): О. Шрубович, М. Фаріон, П. Мельничук, М. Сердюк, В. Мішалов, Ю. Китастий, П. Китастий, П. Гончаренко, А. Цюра, Т. Махлай, В. Деркач, Ю. Метулинський, М. Дейчаківський; другий ряд: А. Скиба, В. Бабенко, О. Мороз, М. Борняк, Б. Темнюк, М. Гошуляк, Е. Косіковський, С. Когут, А. Бірко, В. Косик, О. Гельбіґ, В. Лапко, М. Трембій, М. Костюк, Ю. Оришкевич, В. Шевелій, І. Тимченко, М. Світлик; третій ряд: В. Зарицький, В. Кусик, Ю. Цісарук, С. Ковачев , І. Замятий, М. Невмержицький, І. Керницький, І. Масієвич, М. Гнатюк, А. Малькович. (Відсутній А. Китастий, який брав участь у повній турі, крім Чикаґо).

(Фото: О.П.)

В неділю, 26-го травня ц.р. в Чикаґо відбувся останній концерт з турне Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, яка на протязі травня дала 16 концертів на заході ЗСА і Канади. Останні десять концертів без перерви, кожного дня. Це було перше концертове турне Капелі під дириґентурою хормайстра Володимира Колесника. Турне Капелі було присвячене пам'яті покійного довголітнього дириґента Капелі Григорія Китастого. В Чикаґо велика авдиторія Лейн Теknікал була повна — близько півтори тисячі глядачів.

У програмі, крім стандартного багатого й різноманітного репертуару Капелі, бандуристи виконали два нові твори: „Засвіт встали козаченьки" обр. Л. Ревуцького і „Нічка" з опери „Перша весна" Т. Жуковського, сл. В. Багмета. Також була сольова інструментальна точка Віктора Мішалова з Австралії. В кінці програми, на бурхливе „біс" та „енкор", Капеля могутньо виконала „Реве та стогне Дніпр широкий". Ця пісня завжди зворушує людину до самої глибини душі.

Після цього сцену заповнили місцеві представники від ансамблю бандуристів ОДУМ-у, Пласту, СУМА, хору „Прометей" та УККА (місцевий організатор), які обдарували дириґента і капелян численними квітами.

Після концерту в елеґантному українському ресторані „Кафе Україна" відбулося прийняття Капелі. Капеляни і гості проспівали „Многії літа" дириґентові Володимирові Колесникові за гарну працю і дальші успіхи в праці з Капелею. Також проспівали „Многії Літа" місцевим організаторам за підготову концерту.

Як завжди буває, враження публіки від концерту було різноманітне, від дрібного причіпкування до безмежного захоплення. Хоча всім відомо, що дириґенти симфонічних оркестр, опери як в західньому світі, так і на Україні, виступають у фраках (таксідо), деякі глядачі конечно хотіли бачити дириґента Капелі в традиційній ноші, як і капеляни. Одначе, всі як один, з ким не говорилося, стверджували свою радість, що Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка далі існує, і будь-які побоювання про занепад Капелі розвіялися. Всі твердили, що концерт Капелі був високоякісний.

Сорок років тому, в 1945 році, коли Капеля опинилася на еміґрації, в Капелі було 17 членів. Сьогодні, із тих ориґінальних вихідців, активним у Капелі залишився один, тепер вже сивенький, Петро Китастий. У 1946 році в Німеччині Капелю було поширено до 40 членів. Із тих доданих, активними в Капелі ще є Петро Гончаренко, адміністратор Капелі, та Августин Навкович.

Поважна частина сьогоднішніх капелян вже народилася поза межами України, зокрема інструменталісти — бандуристи. Ось, наприклад, крім Петра, довгими роками з Капелею ми бачили Григорія та Івана Китастих; сьогодні на їхні місця стали їхні нащадки, Юліян і Андрій.

Після переїзду Капелі до ЗСА, більшість членів поселилася в околиці Дітройту. Сьогодні члени є розкинені по різних місцевостях ЗСА і Канади. Можна тільки подивляти відданість і посвяту членів Капелі. Уявіть собі: роками, раз на місяць, або й частіше перед турне їздити до Дітройту на проби Капелі із Торонто, Клівленду, Ню Йорку, Чикаґо або й дальше... Подумайте тільки, скільки людей могли б періодично посвятити один місяць для зберігання і прославлення української музики так, як капеляни, які звільняються на місяць із роботи, школи, закривають канцелярію, щоб поїхати у концертове турне!? З огляду на те, що турне відбулося в шкільний іспитовий час як у середніх школах, так і в університетах деякі молодші члени не могли брати участи в турне. Однак, на виступі в Чикаґо було їх багатенько: 45 членів: 15 бандуристів-інструменталістів і 30 хористів.

Дириґент Володимир Колесник, який також „по вуха" зайнятий, погодився на певний час дириґувати Капелею і також реґулярно приїжджає із Торонто на проби в Дітройт. Хоча дириґент поставив деякі закони і вимоги, не тільки не було нарікання, але капеляни з повним запалом далі працюють. Висліди їхньої пильної праці ми бачили і чули на сценах.

Отак, під новою дириґентурою, із поширеним членством Капеля Бандуристів далі залишається українською гордістю і перлиною українського мистецтва за межами України.

О. Пошиваник

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Ольга Левицька — 1,000 дол. в п'ятнадцяту річницю смерти мужа бл. п. ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО.

Уляна Пасічник і Максим Тарнавський — 1,000 дол. в другу річницю смерти батька бл. п. ІВАНА ПАСІЧНИКА.

Ольга Червінська — $100 в пам'ять сина бл. п. АНДРІЯ АФТАНАСА.

Д-р Євген і Неоніля Стецьків — $100 замість квітів на могилу св. п. СТЕПАНА БОБИЛЯКА.

Михайло й Евфрозина Гайда — $50 замість квітів на могилу бл. п. ВАСИЛЯ ДІДОШАКА.

Клів Коллінс — $50, Працівники АйБМ у Кінґстон, Н. Й. — $32 — в пам'ять св. п. ЄВГЕНА КОЛЯНКІВСЬКОГО.

Адріян Крупський — $50, Ярослав і Ольга Дужі — $25, Теофіль В. Марчак — $10 в пам'ять св. п. Наталії Сарамаґи.

Василь Лагошняк — $50 замість квітів на могилу бл. п. ІРЕНИ Н. КАЛЬБИ.

Юрій Олесницький — $50 в 11-ту річницю смерти брата бл. п. д-ра БОГДАНА ОЛЕСНИЦЬКОГО.

Роберт і Соня Манніон — $30 в пам'ять св. п. РОМАНА СКОРОБОГАТОГО.

Василь і Анна Макухи — $30 в св. п. д-ра МИХАЙЛА САЙКЕВИЧА.

Д-р Мирослав й Ірена Зєлики — $25 в пам'ять св. п. проф. ІВАНА ЗЄЛИКА.

Д-р Роман і Наталія Миколаєвичі — $25 в пам'ять приятеля св. п. ФРАНЦА КОЛОДІЯ.

Ірена й Андрій Д. Сольчаники — $25 в пам'ять бл. п. ЗЕНІ ШУСТ.

Володимир і Стефа Кебузи — $25 в пам'ять бл. п. СТЕПАНА МАСЮКА.

Ігор і Наталія Ґавдяк, Іван і Марія Сусли — по $25 в пам'ять бл. п. СТЕПАНА ШИПИЛЯВОГО.

Лідія і Адріян Стецики — $25 замість квітів на могилу св. п. ВОЛОДИМИРА ВАСИЛИШИНА.

У світлу пам'ять з призначенням на реалізацію Гарвардського Проєкту відзначення Тисячоліття Хрищення Руси-України:

Ілля Шкільник — $1,000 в десяту річницю смерти дружини св. п. ПАВЛИНИ ШКІЛЬНИК, бувшої учительки Рідної Школи у Львові.

Лідія Одежинська — $150 в пам'ять мужа бл. п. ІВАНА ОДЕЖИНСЬКОГО.

Надія і Ігор Хоми — $100 в першу річницю смерти замість квітів на могилу св. п. МАМИ.

В світлу пам'ять бл. п. ПАРАСКЕВІЇ КРИЧУК зібрано на Поминках — $100 (пожертви переслала п-ні Я. Зелез).

Марія Щеснюк Заблоцька — $100 в річницю смерти сина бл. п. ЯРОСЛАВА ЩЕСНЮКА замість квітів на Його могилу.

Степан і Надія Костики — $100 замість квітів на могилу бл. п. мґра ІВАНА КОСТЮКА.

Тоні Велтрі — $50, Ірина Новоженюк, Марія Холєвчук — по $25, Ізабеля і Джім Дупрі — $20, Бесі Чемберс — $10. Долорес Гіл — $5, замість квітів на могилу бл. п. СТЕФАНА НОВОЖЕНЮКА.

Орися Вітковська — $50 в пам'ять св. п. д-ра ІГОРЯ ЗЕНОНА ДРОБОЦЬКОГО.

Оля Бульба, Лідія і Микола Бульба, Таня і Андрій Витвицькі, Нестор та Іванка Олесницькі, Уляна й Іван Сось — по $50, Ігор і Дарія Витвицькі — $30, Ольга Вареля, Роман і Марта Данилюк, Уляна Д. Закаляк, Василь і Стефанія Надраґа, Юлія Сось, Осип і Варвара Швед — по $25, Я. Бліхарська, Надія Данилюк, Христя Л. Закаляк, Роман і Таня Левицькі, Євген Сарахман, Володимир Сарахман, Микола і Христина Терещук, Марта і Христя Швед, Орест Швед — по $20, Ірена і Євген Козак — $15, Ю. Бак-Бойчук, Євдокія Блавацька, Роман Вомпель, Марія Данилів, Ярослав Закаляк, Мирон Захарієсевич, Люба Караман, Василь Кострубяк, Софія Лепка, Іванка і Меланія Ліщинські, М. і В. Мелько, д-р Богдан і Оля Сас, Армен і Юрій Сельверіян — по $10 замість квітів на могилу сл. п. СТЕФАНА БУЛЬБИ.

Д-р Осип і Галина Тимочко — $50, Стефан і Марія Грицеляк, Марта Крамарчук, Андрій і Надія Омельченко, Мирон і Галина Тицькі — по $10 в пам'ять бл. п. поета МИХАЙЛА ДРАЙ-ХМАРИ.

Маркіян і Лідія Стасюк — $50 в пам'ять бл. п. д-ра МИХАЙЛА САЙКЕВИЧА та бл. п. ВОЛОДИМИРА ОНИШКЕВИЧА.

Володимир Бекесевич — $20 в пам'ять св. п. д-ра ІГОРЯ ЗЕНОНА ДРОБОЦЬКОГО.

Дякуючи жертводавцям за пожертви линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив Померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Піонерська...

(Закінчення зі стор. 2)

rary and Information Science" (New York, Marcel Decker, 1981, vol. 31, pp. 302-317). Це рамовий огляд праці віків. Автор починає від бібліографічних статтей в „Ізборніку" кн. Святослава, Київ, 1073, йдучи почерез віки аж до 1958 року. Але роки нашого часу неповні, уривчасті, бо ми дотепер ще не склали повнішої розвідки про нашу бібліографію на рідних землях, як також за кордоном, почавши від 1917 року. Видатний бібліограф НТШ В. Дорошенко, ймовірно, під час втечі на Захід залишив у якомусь музеї-бібліотеці на Чехо-Словаччині рукопис „Історія української бібліографії" („Український Історик" ч. 1-3, 1969, ст. 52-53). Яка велика шкода для нашої культури.

Сумний документ про розгром української бібліографії на „Бібліографічній нараді у Києві, 6 - 9 червня, 1831 р." Тоді засудили за „ухили" десятки щирих робітників української книги, частина була арештована і вислана до таборів праці, а частина розбіглася по сусідніх країнах. Після ліквідації бібліографічної науки в Україні, „Книголюб" на чужині був єдиним журналом у вільному світі, що репрезентував українське друковане слово. У 1928 році „Українське Т-во Прихильників Книги" у Празі нараховувало 47 членів, а в 1932 році вже було понад сотня відомих імен, що позначилися працею в ділянці української культури.

Але серед українських комуністів ще жеврів вогонь рідного, і десь коло 1935 року був приготований плян ретроспективної бібліографії й чергового року виявилося, що умові сили так були здесятковані, що нікому не було вести працю. Партійні наставники лише складали пляни, але роботи не могли почати. Цей плян відсунено в непам'ять аж дотепер. В наш час він там зовсім неможливий, бо згідно напрямних КПСС „совєтська людина" виховується на літературі російською мовою, в цій же мові й бібліографія.

Два покажчики імен — кириличний і латинський він виказує авторів, редакторів та видавців кожний по рівному п'ять сторінок. Це вказує, що англомовні видання, викликані потребою часу, та заразом підкреслює нашу двомовність.

На нашу думку, Максим Бойко своє завдання виконав із признанням. Ясно, що при найкращій організації праці й добрій волі усього зібрати неможливо, але подібні студії слід складати, без них бо у майбутньому буде годі писати книжну культуру нашого народу.

В кінці згаданої праці автор робить заклик англійською мовою робити заходи складати повну українську національну бібліографію. Такий центр повинен бути оснований при більшій університетській бібліотеці з правом самостійного діяння на чолі з фаховими силами, які зуміли б, у короткому часі зібрати усі нам відомі бібліографічні праці в усіх можливих мовах, а потім їх треба було б розробляти.

Українська національна бібліографія у нас — невідкладна справа.

У потребі звертатися до: VBC, 307 N. Overhill Dr. Bloomington, Ind. 47401.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

На конвенції...

(Закінчення зі стор. 1)

привіт присутня його представниця Наталія Іванів.

У четвер, 6-го червня ц.р., відбувся великий бенкет яким закрито крайову частину конвенції, а розпочато міжнародну. І тут Джері Вінґер відкрила бенкет, представила стіл, де сиділа її родина, а відтак головний стіл та промовця, що ним був відомий журналіст, телевізійний коментатор і промовець Долф Дровг. Він працював довгі роки в Уряді ЗСА з президентами Р. Ніксоном, Л. Джансоном і Р. Реґеном, а від початку 1985 року став дорадником Білого Дому.

Знаменним у його слові було те, що він розпочав його привітанням міжнародних делеґаток, починаючи від українок: „Хочу особливо привітати українську делеґацію, яка репрезентує український нарід. Цей нарід це частина СССР, але вони не є росіянами, а українцями. Колонізація українців, яка відбувається в Совєтському Союзі — це образа, яка забирає гідність людині, забирає ідентичність і одиницям і цілому народові. Тому я вітаю особливо українську делеґацію".

Далі, привітавши без особливого вимінення інші міжнародні делеґації, Д. Дровг висловив свої міркування на тему сьогоднішнього світу та як можна змінити на краще. Зокрема він підкреслив поширення комунізму в Південній Африці та наслідків для ЗСА. Він, вираховуючи країни, що ставляться ворожо до комунізму, ще раз підкреслив боротьбу українського народу проти комунізму, яка сьогодні продовжується. Хоча промовець говорив доволі довго, усі слухали його цікаві міркування захоплено, а присутні українки були справді піднесені на дусі його симпатіями до українського народу.

Після головної доповіді Д. Дровга представлено делеґаток міжнародних організацій, яких було 14, а вони мали можливість скласти привіт. Від СФУЖО, яке репрезентує 22 українські жіночі організації, привітала присутніх І. Куровицька, даючи при тому коротке пояснення завдань СФУЖО та його членства в міжнародних жіночих організаціях та конференціях в Мехіко, Данії, а в майбутньому в Найробі.

І. Куровицька подякувала також організації Міжнародних клюбів за постійну підтримку і зрозуміння для української боротьби за права людини, які так близькі саме українському народові.

Міжнародну конвенцію закінчила її голова Дж. Вінґер, дякуючи особливо Федерації жіночих клюбів з Гюстону за їхню гостинність.

Гостинність, сердечність і глибокий патріотизм — це були головні фактори цієї конвенції, яка дала змогу українській делеґації не лише пережити незабутні хвилини, але гордитися своєю приналежністю до українського народу.

Молода...

(Закінчення зі стор. 1)

цертів перед українською публікою вона має вже за собою виступи перед американською публікою, в Інституті Америки, як також в Коммюніти театрі Ню Джерзі, де співала в таких відомих музичних комедіях, як „Май фер Лейді" чи „Фіддлер он де руф".

Тепер поміж службовими поїздками по цілому світі вона знайшла можливість і час знову стануть перед українською публікою на Союзівці та своїм дзвінким сопрано привітати початок літа і сезону 1985 року на „клаптку України", що так тепло гостить не лише українців з усіх усюдів, але також молодих українських співаків та музиків, які мають нагоду показати там свої таланти.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Ділимося сумною вісткою, що 16-го травня 1985 року, на 60-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі наш Дорогий БРАТ І ВУЙКО

бл. п. ЯРОСЛАВ НІМЧАНОВСЬКИЙ

уроджений в Тернополі, учасник 1-ої Української Дивізії „Галичина".

Тіло Покійного спочивало в похоронному заведенні Музика і Син в Чикаґо, де 18 і 19 травня були відправлені Парастас і Панахида. ПОХОРОН відбувся 20-го травня 1985 р. з церкви свв. Володимира й Ольги, а відтак на цвинтар св. Миколая у Чикаґо.

Горем прибиті:
сестри:
ОРИСЯ СЕМЧИШИН
ОКСАНА БОЙКЕВИЧ
сестрінка — УЛЯНА ЧОРНІЙ з Родиною
сестрінок — ОЛЕСЬ СЕМЧИШИН
сестрінки — АНДРІЙ І РОМАН БОЙКЕВИЧІ
тета — СТЕФАНІЯ БУКШОВАНА з Родиною

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас назавжди 16-го травня 1985 р., по короткій й тяжкій недузі наш Дорогий БРАТ І ВУЙКО

бл. п. Ярослав Німчановський

З сумом складаємо щиру подяку всім Тим, що співчували з нами в цей час.

Д-рам В. Бродичеві і Ю. Грицеляковi за надзвичайно дбайливу лікарську опіку під час недуги.

Дякуємо Всеч. оо.: о. митр. М. Бутринському, о. Миронові Панчукові та о. П. Ґападзі за відвідини в шпиталі та відправлення похоронних обрядів. Особлива подяка о. Миронові за достойне зворушливе прощальне слово над домовиною у церкві.

Подяка Побратимам по Зброї за надіслані квіти, за участь в похоронних відправах з дивізійним прапором, за несення домовини і п-ві Б. Кашубі за воїцьке прощальне слово.

Подяка Членам Братства св. Андрея Первозванного в Чикаґо за надіслання квітів, за стійку із братським прапором та за особливе прощальне слово інж. С. Мерзи — про Покійного, як адміністратора.

Вкінці щира подяка Приятелям і Знайомим, що так численно прийшли, щоб віддати останню прислугу Покійному, за грошові пожертви на Служби Божі і в пам'ять Покійного.

Дякуємо похоронному заведенню Музика і Син за взірцеве переведення похоронів.

Горем прибиті:
сестри —
ОРИСЯ СЕМЧИШИН з Родиною
ОКСАНА БОЙКЕВИЧ з Родиною

АМЕРИКАНСЬКІ ЗАКОНОДАВЧІ тіла постановили однозгідно, щоб Департамент транспорту негайно виготовив „чорну листу" летовищ у світі, які не є надто безпечні, як також, щоб збільшити кількість службовців безпеки летунських подорожей та загострити перевірку ручного багажу для усіх пасажирів.

АН ІРАТ ТУРК, турецький громадянин, тяжко поранив двома пострілами з пістолі 62-річного Ганса Фрайбургга-вза, високого службовця швайцарського консуляту після того, як цей відмовився видати йому візу на в'їзд до Швайцарії. Швайцарський амбасадор в Туреччині Андре Майлярд заявив кореспондентам, що напасник слідкував за Фрайбурггавзом і коли він відкрив двері консуляту той підійшов до нього і вистрілив два рази. Потім, сівши до таксі, втік з місця злочину.

Організатори товариської зустрічі у Вашінґтоні

Товариська зустріч для членів Сенату і Палати Репрезентантів для відзначення 100-річчя українського поселення в ЗСА, яка відбулася тут в будинку Сенату у середу, 22-го травня ц.р., була успішною завдяки спільному зусиллю української громади у Вашінґтоні.

Зустріч, спонзорована Українським Народним Союзом, була підготована і виконана членами Українсько-американського кокусу, до якого належать Марта Цегельська, Таня Демчук, Орест Дейчаківський, Євген Іванців, Надія Комарницька-МекКоннелл і Роберт МекКоннелл.

Головний Уряд УНС прийняв плян кокусу на відзначання саме в такий спосіб 100-річчя українського поселення в ЗСА, взявши до уваги поради головного радного Тараса Шмагали. Виконання пляну залишено ініціятивній групі, яка створила для цього окремий комітет у Вашінґтоні; до якого крім вище вичислених ініціяторів імпрези увійшли ще: Роксоляна Армстронг, Марта Хомяк, Юрій Кулій, Слава Француженко, Наталка Гавдяк, Зенон Когут, Мотря Коропецька, Ірина Кость, Ксеня Кузьмич, Юрій Кузьмич, Оля Масник, Марта Мостович, Марта Перейма, Марія Руденська і Наталія Слюзар. Із тих членів комітету та за співпрацею Союзу Українок Америки, Відділ у Вашінґтоні, Вашінґтонської групи та Об'єднання Українців Вашінґтону розподілено заплановану працю на різні ділянки, наприклад: запрошення, програми, декорації, мистецька виставка та інше. Окремо підготовано брошуру в англійській мові, де були інформації про історію українського поселення в ЗСА. Ця брошура і летючка видана зусиллями і коштами Об'єднання Українців Вашінґтону була вислана завчасу до всіх членів Сенату і Палати Репрезентантів разом з відповідним запрошенням на товариську зустріч. На запрошенні, як ми вже подавали раніше, находився дереворит мистця Якова Гніздовського, що представляв першу українську католицьку церкву у ЗСА, яка находиться у Шенандоа в Пенсильванії. Копії дереворіту вручено 16 сенаторам і членам Палати Репрезентантів, які співспонзорували цю товариську зустріч.



На світлині члени Українсько-американського кокусу, що підготовили товариську зустріч у Вашінґтоні в дні 22-го травня ц.р. (справа): Марта Цегельська, Орест Дейчаківський, Таня Демчук, Евген Іванців, Надія Комарницька-МекКоннелл Роберт МекКоннелл

Хоча найбільшу працю для успіху імпрези вложили члени Українсько-американського кокусу та члени окремого комітету, у підготову її включилися різні інші українські організації та поодинокі особи, яким усім лежало на серці добре переведення цієї зустрічі. Наприклад, про українські страви подбали члени сестрицтва св. Ольги при українській православній церкві св. Андрія і сестрицтво української католицької церкви св. Тройці. Цілий ряд молодих жінок і дівчат згодилися на моделювання українських народних строїв, інші зголосилися бути господинями та зайнятися приниманням гостей, ще інші дали свої мистецькі надбання на виставку.

В загальному біля 70 осіб були в той чи інший спосіб заанґажовані в підготові та переведенні товариської зустрічі з членами Конгресу, на якій було присутніх 30 членів Сенату та Палати Репрезентантів, біля 100 членів бюр Конгресу і Уряду, включно з репрезентантами Білого Дому і Державного департаменту, та 300 українців.

Організаційний комітет відбув ліквідаційне засідання в дні 3-го червня ц.р. і ствердив, що імпреза, яку він підготовив, була успішною тому, що познайомлено членів Конгресу та їхніх співробітників з українською культурою та історією. При нагоді обговорено не лише світла але й тіні товариської зустрічі та відмічене чого треба вистерігатися при підготові таких імпрез. Кінцевий звіт є тепер в обробці і він буде пересланий до Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК президент Роналд Реґен у своїй останній пресовій конференції остеріг американських горожан перед браком безпеки на летовищах у Греції, багато американських туристів відкликало свої пляни на відвідини Греції цього літа. Одними з перших, що відкликали поїздку до Греції були члени американської дружини кошиківки, що мали грати в Греції. Провідник дружини заявив, що після заяви Президента небезпечно тепер їхати туди на змагання.

ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ нарешті зловила і посадила за грати довго розшукувану терористку Барбару Бальзерані, яка була останнім членом екзекутивного комітету терористичної групи „Червоні бригади". Поліція в европейських країнах, а зокрема в Італії, Франції і Німеччині розшукувала за 36-річною Бальзерані від 1978 року, а особливо після захоплення американського генерала Джеймса Л. Дозієра і вбивства колишнього прем'єр-міністра Італії Альдо Моро.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР-міністер Ясугіро Накасоне висловив здивування і розчарування поведінкою численних кореспондентів і фоторепортерів, які приглядалися і фотографували сцену вбивства на вулиці і ніхто з них навіть не думав допомогти жертві нападу. На другий день в японській і закордонній пресі появились фоторепортажі про доконане вбивство, а деякі кореспонденти точно описували, як злочинець запихав ножа в тіло жертви, а вони були тільки німими свідками. „Куди ми йдемо?" — запитував прем'єр Накасоне, — чи ми вже цілковито загубили почуття людяности?"

Помер маршал Совєтського Союзу К. Москаленко

Москва. — Совєтські газети і телебачення повідомили у вівторок, 18-го червня, що на 83-му році життя помер маршал Совєтського Союзу Кіріл Москаленко. Некролог про його смерть підписали всі совєтські керівники, в тому числі і генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов.

Військова кар'єра К. Москаленка почалася в 1920 році. Під час Другої світової війни він брав участь в Сталінградській та Курській битвах, у переправі через Дніпро, у боях на Україні, Польщі та Чехо-Словаччині

Від 1953 до 1960 року Москаленко командував Московською військовою округою. Йому належить вирішальна роля в арешті Лаврентія Берія, який керував репресіями в СССР з кінця 30-их років. Москаленко був членом військового трибуналу, який засудив Л. Берію до смертної кари.

Голос...

(Закінчення зі стор. 2)

прямо, в розмові з Папою, щоб йому не нагадали, що Церква в Совєтському Союзі „відділена" від держави.

Отже за нього з особливим наголосом „полагоджував" цей його помічник — функціонер московської патріярхії.

Українські католики для Москви, наче кістка впоперек горла.

Підсумовуючи зміст інтерв'ю митрополита Філарета в італійській комуністичній газеті, треба сказати наступне: Дух заяви Філарета і московської патріярхії, становище якої він представляв, віддзеркалює (в рясі) дух тих статтей совєтської атеїстичної преси, в яких постійно нападають і оббріхують Українську Католицьку Церкву та змагання українців за свою вільну від окупантів батьківщину. Заява Філарета є також черговим доказом того, що представники російської православної Церкви надалі мислять категоріями клясичних російських імперіялістів, які кожночасно намагалися зрусифікувати український народ, безпощадно винищували український католицизм (знищили й УАПЦ в Україні) протягом усієї історії України після трагічного приєднання до Росії в 1654 році.

Один, мабуть, з небагатьох російських православних священиків на Заході, який вболівав над трагедією українських Церков, Православної і Католицької, покійний о. Шмеман 1981 року сказав:

„Треба каятися за всі ті примусові возз'єднання, яких стільки було в історії, останнє за Сталіна, коли всіх унїятів примусово возз'єднано з Православною Церквою. Це все жах, це злочин".

Щирі слова чесної людини. Та чи їх по-щирому може сприйняти, наприклад, представник московської патріярхії, який „ходить" вулицею крамничок сумнівної репутації і який, згідно з інформаціями англійського журналу, „співпрацює з КҐБ"?

взятися наше молодше покоління, бо це в першу чергу, їхня справа... Батьки не зробили абсолютно нічого такого, щоб їх діти і їх внуки мусіли встидатися. Вони воювали за українські національні інтереси, українське національне буття. Спочатку вони надіялися, що німці посередньо їм допоможуть в їхніх зусиллях, але як побачили, що з цього нічого не вийде, тоді дуже скоро відійшли від них і виповіли їм війну. Адже наші патріоти робили це лиш з цією метою, щоб якнайкраще допомагати українським національним інтересам. Винищування жидівського населення в тому часі й опісля не було і не є ніяк в інтересі українських патріотів. Якщо хтонебудь, байдуже якого національного походження включався в боротьбу проти українських національних інтересів, тоді, річ ясна ті українські патріоти мали право й обов'язок проти них боротися... Беручи їхню поведінку під таким аспектом, їхні діти і внуки не мають чого соромитися, навпаки, вони повинні бути гордими, що таких батьків мали.

Важливо, щоб ті сини і внуки були цього свідомі й активно боронили доброго імени своїх батьків і матерів, бож вони мали і мають чисте лице і чисте сумління.

За українсько-жидівський діялог

Друга проблема — гідна нашої уваги і розв'язки — ствердив інший панеліст д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника Укра-

Панель...

(Закінчення зі стор. 2)

їнського Народного Союзу, ця — що українців в Америці і Канаді повинні шукати способу мирного і приязного співжиття між українськими і жидівськими національними групами. Д-р Куропась сказав, що — як бачимо, — доля заставила українців і жидів жити поруч і тут, на поселенні і в Україні, де сьогодні замешкує один мільйон громадян жидівського походження, і які, покищо, принаймні нині, не виявляють плянів, щоб Україну залишати, а це факти життя, які ми мусимо собі обосторонньо — і то з українського боку і — жидівського усвідомити. Причин, щоб між тими двома національностями існувала постійна ворожнеча немає, тому потрібно взаємно співпрацювати, нав'язуючи приязні відносини, треба встановляти із відповідними громадянами жидівського походження свого роду діялог і ті оскаржування, часто емоційного характеру, треба злагіднювати, а то й зовсім усувати.

Дехто з нас уважає, що ініціятива з нашого боку в тому напрямі — це признання нашої вини супроти жидів, — казав д-р Куропась, — інші знову думають, що як ми можемо з жидами говорити, якщо вони на нас нападають та оскаржують в злочинах супроти їхніх рідних, що їх ми ніколи не вчинили. Тим більше, — твердив панеліст, — ми повинні домагатися вияснення, чому таку поставу до нас сьогодні жиди мають. Д-р Куропась теж сказав, що він не вірить, що навіть найбільш шовіністично успосіблені жиди виступають проти українців, тому тільки, що вони українці. Жиди у своїй непогамованій жажді пімсти шукають відплати на всіх тих, що їх нищили і зупиняються теж на українцях, притому забуваючи, що серед українців були, є і будуть люди, що саме тим жидам багато допомагали в найбільш критичних роках їхнього винищування. Треба було чекати 40 років, — говорив д-р Куропась, щоб поміж „праведниками" в Єрусалимі дати місце шістьом українцям, але і це вже є цифри. Треба теж сказати, — сказав панеліст, — що багато українців не старалися, щоб їхні імена були там поміщені, що може не зовсім добре, але зчасом і українці і жиди усвідомлять собі про вагу таких пам'ятників — в Єрусалимі, Кольорадо чи деінде.

Д-р М.Куропась твердив, що якщо жидівські патріоти хочуть допомагати своїм землякам і тут і в Україні, вони повинні жити в згоді з українцями. Українці зовсім не збиралися ліквідувати Ізраїль. Навпаки українці тішилися і далі тішаться, що жиди мають свою „хату", — сказав панеліст. Тому й немає ніяких раціональних причин обом тим групам ворогувати. Д-р Куропась закликав до зреалізування ідеї Дейвида Рота з Чикаго — тобто хай українські лікарі зустрічаються з — жидівськими, українські інженери з жидівськими інженерами, професори та громадські централі — обох сторін — хай співпрацюють поміж собою. Д-р М. Куропась заявив, що ми мусимо знайти форми співпраці, співіснування побіч себе, бо це вийде лиш у користь обом громадам.

На цьому панелі були теж порушені й інші конкретні питання, що торкалися українсько-жидівських взаємин та знеславлення українського імени, але ці обидві порушені проблеми якраз закликають нас до якнайшвидшої і потрібної дії.

СОВЄТСЬКІ ІНЖЕРЕРИ представили до затвердження плян побудови нової залізничної лінії і найдовшого в Европі тунелю під Кавказькими горами, щоб таким чином оминути зайвих об'їздів, що коштує державу додаткові гроші. Згідно з інформацією у „Правді" нова лінія проходитиме з Тбілісі, столиці совєтської Грузії, до Орджонікідзе, 120 миль на північ, скорочуючи дотеперішній шлях на приблизно 100 миль. Тунель простягатиметься 15 миль. Крім тунелю совєтські пляновики вирішили побудувати декілька мостів. Все це має в майбутності заощадити кілька мільйонів долярів річно для державної каси. „Правда" не інформує скільки такий проєкт буде коштувати.

ПРЕДСТАВНИКИ ЗСА І СССР знову обговорювали проблему в Афганістані, але тому, що розмови відбуваються у Вашінґтоні за закритими дверима, бо так хотіли московські висланники, кореспонденти змогли довідатись тільки те, що їм хотіли сказати офіційні речники обидвох груп. Згадана американсько-совєтська група час-до-часу зустрічається і веде розмови про три справи світового значення: події в Афганістані, на Близькому Сході і Південній Африці. Очевидно, совєти і не думають ставити на порядок дня справи виведення совєтських окупаційних військ з Афганістану і тому такі розмови, на думку політичних спостерігачів, є зайвою витратою часу і грошей.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД

Український переклад статті Єфима Майданика п.з. „Чи нас, жидів, обходять чужі трагедії?" („Свобода" ч. 109 за вівторок, 11-го червня ц.р.) зробила не проф. Ася Гумецька, а д-р Надя Туркевич. — Ред.